

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 22. marts 2022
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Lea Elkjær Tarpgård
Sagsnr.: 2022-0030-7329
Dok.: 2359151

Besvarelse af spørgsmål nr. 661 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 661 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. marts 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Torsten Gejl (ALT)

Nick Hækkerup

/

Henrik Skovgaard-Petersen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 661 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om Rådets afgørelse 2022/351 af 1. marts 2022, hvor visse medier forbydes at sende, er foreneligt med grundlovens § 77? Herunder bedes ministeren redegøre for, om EU som institution har kompetence til at træffe en sådan beslutning?”

Svar:

1. For så vidt angår EU's kompetence til at udstede de omtalte regler bemærkes det, at Rådets afgørelse (FUSP) 2022/351 om ændring af afgørelse 2014/512/FUSP om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine, er truffet i medfør af EU-Traktatens artikel 29, hvoraf det bl.a. fremgår, at Rådet vedtager afgørelser, der fastlægger Unionens tilgang til et bestemt spørgsmål af geografisk eller tematisk karakter. Det bemærkes endvidere, at Rådets forordning (EU) 2022/350 om ændring af forordning (EU) nr. 833/2014 om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine, er vedtaget under henvisning til EUF-Traktatens artikel 215 om restriktive foranstaltninger. Det følger af artiklens stk. 2, at Rådet kan vedtage restriktive foranstaltninger over for fysiske og juridiske personer, grupper eller ikke-statslige enheder, såfremt en afgørelse, der er vedtaget på grundlag af bl.a. EU-Traktatens artikel 29, giver mulighed herfor.

2. Grundlovens § 77 har følgende ordlyd:

”Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingensinde påny indføres.”

Ved fastlæggelsen af, hvilken nærmere beskyttelse af ytringsfriheden § 77 indebærer, foretages der almindeligvis en opdeling i henholdsvis den formelle og den materielle ytringsfrihed.

Den formelle ytringsfrihed beskytter mod foranstaltninger, der forhindrer selve offentliggørelsen af ytringer.

En materiel ytringsfrihed er udtryk for, at der for ytringer af et vist indhold eller en vis karakter ikke kan fastsættes efterfølgende sanktioner i form af f.eks. straf. Det er den overvejende opfattelse i den statsretlige litteratur, at

grundlovens § 77 ikke umiddelbart beskytter den materielle ytringsfrihed, jf. Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret (1954), side 670, Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret (3. udg. ved Ole Espersen, 1980), side 716 og 724, Max Sørensen, Statsforfatningsret, 2. udgave ved Peter Germer (1973), side 374, og Jens Peter Christensen m.fl., Grundloven med kommentarer (2015), side 503 f.

3. Det er efter forordning 2022/350 forbudt for operatører at udsende eller muliggøre, lette eller på anden måde bidrage til udsendelse af indhold fra Russia Today og Sputnik, herunder gennem transmission eller distribution ved hjælp af ethvert middel såsom kabel, satellit, IP-TV, internettjenesteudbydere, internetbaserede videodelingsplatforme eller -applikationer, hvad enten det er nyt eller forudinstalleret. Endvidere suspenderes enhver ordning med radio- og tv-licens eller -tilladelse, -transmission og -distribution med Russia Today og Sputnik.

Det følger endvidere af straffelovens § 110 c, stk. 3, at overtrædelse af bl.a. bestemmelser indeholdt i eller udstedt i medfør af forordninger vedtaget med hjemmel i EUF-Traktatens artikel 215 straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 4 år.

En sådan ordning rejser efter Justitsministeriets opfattelse ikke spørgsmål i forhold til grundlovens § 77.